4061

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა
და საქ. სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

კვირა
4 მაისი
1941 წ.
№ 103 (6108)
ფასი 15 კაპ.

1941 წლის 1 მაისის დღე მთელ ჩვენს ქვეყანაში აღინიშნა დიდი სამხედრო პარადებით და მშრომელთა დემონსტრაციებით. ისინი გამოვიდნენ ქალაქებისა და სოფლების ქუჩებში მწყობრად დარაზმული რიგებით, საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ლოზუნგებით, რომლებიც მოგვიწოდებენ ვიმუშაოთ კიდევ უფრო შეუპოვრად და ენერგიულად ჩვენი სამშობლოს ძლიერების განსამტკიცებლად.

სოციალიზმის გამარჯვებათა საყოველთაო-სახალხო დათვალიერება

შესანიშნაია საპირველმაისო დღესასწაულები საბჭოთა ქვეყანაში! რა თვალსაზიმჭვრელი ბრწყინვალებით ასახავენ ისინი ჩვენი ცხოვრების სიმდიდრესა და მრავალფეროვნობას, რაოდენი მხიარული სიცილი და უსაზღვრო ბედნიერებაა ამ დღეებში! ჩვენი დღესასწაულები ყოველთვის იქცევიან სოციალიზმის გამარჯვებათა საყოველთაო-სახალხო დათვალიერებად, ისინი აღვივებენ ხალხში შეჯიბრების ჯანსაღ სულს, იმის სურვილს, რომ კიდევ უკეთესად იმუშაონ, კიდევ მეტი გაიკეთონ შშრომლიური ქვეყნისათვის. ჩვენი დღესასწაულები გამოსავალს აძლევენ სიხარულისა და ბედნიერების გრძნობებს, რითაც აღსავსეა გული იმ ადამიანთა, რომელნიც ხედავენ თუ წლითი-წლებით როგორ უფრო მდიდარი და ძლიერი ხდება ჩვენი სამშობლო, რომელიც სტალინის მტკიცე ხელს მიჰყავს კომუნიზმის ბრწყინვალე მწვერვალებისაკენ.

1941 წლის 1 მაისის დღე მთელ ჩვენს ქვეყანაში აღინიშნა დიდი სამხედრო პარადებითა და მშრომელთა დემონსტრაციებით. ისინი გამოვიდნენ ქალაქებისა და სოფლების ქუჩებში მწყობრად დარაზმული რიგებით, საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ლოზუნგებით, რომლებიც მოგვიწოდებენ ვიმუშაოთ კიდევ უფრო შეუპოვრად და ენერგიულად ჩვენი სამშობლოს ძლიერების განსამტკიცებლად. ამ დღეს სოციალიზმის ქვეყნის მილიონობრივი მშრომელნი გვიჩვენებდნენ თავიანთ მორალურ-პოლიტიკურ ერთიანობას, თავიანთ ულრმეს ერთგულებას ლენინ-სტალინის პარტიის საქმისადმი, რომლის ბრძნულ პოლიტიკასაც უნდა ვუმადლოდეთ ჩვენ სოციალიზმის ყველა სახელოვან წარმატებას. ჩვენს ქვეყანაში მოსახლე ყველა ეროვნებათა ენებზე საბჭოთა ადამიანები ამ დღეს ადიდებდნენ დიდ ლენინს — ხალხთა თანასწორუფლებიანობისა და ძმობის ახალი იდეოლოგიის შემამქმედს, რომელმაც ხალხთა ძველი სპასრობილის ადგილას, რასაც მეფის რუსეთი წარმოადგენდა, შეაქმნა ხალხთა ძმური თანამეგობრობა. ჩვენი ქვეყნის ყველა კეთხოდან მოსკოვისაკენ მიმართული იყო მისალმების გულითადი სიტყვები იმისადმი, ვინც ლენინთან ერთად შეაქმნა და განამტკიცა ეს დიადი თანამეგობრობა, — ამხანაგ სტალინისადმი.

...კიდიდან კიდემდე, სადაც
ფრთებს შეიახებს
მთებსა და მწვერვალებს
აჩრდილი ლაღი,
მშობლიურ, საყვარელ
სტალინს შესახებ
მშვენიერ სიმღერას ჰკმენს
ჩვენი ხალხი.

სტალინზე სიმღერით მიდიოდნენ დემონსტრანტები ყინულის საფარისაგან ეს-ეს არის განთავისუფლებული წყალუხვი ამურის ნაპირზე და ცისფერი დუნაის ნაპირზეც, რომელიც ათასფერად აყვავებულია გაზაფხულით. ეს სიმღერა ეღერად ბალი ჰაერში ყირგიზეთის ალატაუს თოვლიან მწვერვალებზე და ეფინებოდა ბალტიის ნაპირებს, სადაც ადამიანები პირველად დღესასწაულობდნენ 1 მაისს თავისუფლად.

ყველა საბჭოთა ადამიანის, მსოფლიოს ყველა პატიოსანი მშრომელის გული ამ დღეს მიისწრაფოდა მოსკოვისაკენ, წითელი მოედნისაკენ, სადაც გრანიტის მაღალ მავზოლეუმზე, მეგობრებითა და თანამებრძოლებთან გარშემოტუმული, იდგა დიდი სტალინი, რომელიც აღერსსანად მიესალმებოდა გამვლელ დემონსტრანტებს. ეთერის ტალღებს მთელ მსოფლიოში მიმოჰქონდათ წითელი მოედნის ხმა, ახალი გამარჯვებებისათვის აღფრთოვანებდნენ საბჭოთა ადამიანებს, გულში იმედს განუმტკიცებდნენ ჩვენს საზღვარგარეთელ ელასბრიგ ძმებს, რომელნიც კაპიტალის უღელქვეშ იტანჯებიან.

სისხლიან დაფიოშში მეორე იმპერიალისტური ომისა, რომელმაც თავის ორიგინტი ჩაითრია მილიარდნახევარზე მეტი კაცი, შეხვდნენ 1941 წლის 1 მაისს კაპიტალისტური ქვეყნების ხალხები. ომით ქანცმეალეული, ეკონომიკურ ტაპჯვაზია და უბედურებისათვის განწირულნი, ამ ქვეყნების მშრომელები იმაღლებენ პროტესტის ხმას მეორე მსოფლიო ომის წინააღმდეგ, რომელიც გაჩაღებულია კაპიტალისტების მიერ მსოფლიოს ახალი გადანაწილების მიზნით, ომის წინააღმდეგ, რომელიც ძმის ტვირთად აწევს მშრომელებს. კაპიტალისტური ქვეყნების ხალხები, და უწინარეს ყოვლისა მეომარი ქვეყნებია ხალხები დაიღალნენ ომიაგან, იაინი მიიწრაფვიან ომის ლიკვიდაციისაკენ, მშვიდობიანობის დამყარებიაკენ. თავიანთი ნება-სურვილის წინააღმდეგ ომის კოცონში გადატყორცნილი მილიონობით ადამიანები წლევანდელ საპირველმაისო დღესასწაულს შეხვდნენ მხურვალე სურვილით — რაც შეიძლება მალე დამყარდეს მშვიდობიანობა ხალხთა შორის.

ტელეგრაფმა მოგვიტანა მხოლოდ პირველი ცნობები საზღვარგარეთ 1 მაისის დღესასწაულის შესახებ. მაგრამ რარიგ ლაკონიურიც უნდა იყოს ეს ცნობები, ისინი საკმაოდ მჭერმეტყველურად მოწმობენ იმ გრძნობებსა და განწყობილებებს, რომლებითაც შეხვდნენ წლევანდელ საპირველმაისო დღესასწაულს კაპიტალისტური ქვეყნების მშრომელნი. კაპიტალისტურ ქვეყნებში სულ უფროდაუფრო ძლიერ გაისმის ძმეტრიალისტური ომის წინააღმდეგ მშრომელთა პროტესტის ხმა. საზღვარგარეთ ყველა პატიოსანი ადამიანები ღრმა თანაგრძნობით ეკიდებიან საბჭოთა კავშირის მშვიდობიან პოლიტიკას, რომელიც ომის გაფართოების წინააღმდეგ იბრძვის, ისინი ჩვენს ქვეყანაში ხედავენ მშვიდობიანობის დასაყრდენს.

ხალხთა შორის მშვიდობიანობისა და ჩვენი სამშობლოს უშიშროების განმტკიცების ბრძნულმა სტალინურმა პოლიტიკამ საბჭოთა ხალხი იხსნა ომში მონაწილეობისაგან. მიდიოდნენ რა საპირველმაისო კოლონებში, საბჭოთა ადამიანები თავიანთ ლოზუნგებში მხურვალედ მიესალმებოდნენ ჩვენი მთავრობის სტალინურ საგარეო პოლიტიკას და აცხადებდნენ, რომ მზად არიან კიდევ უფრო მეტად დასჭიმონ ძალლონე იმისათვის, რათა უზრუნველყონ სოციალისტური მეურნეობის ყველა დარგის, კულტურის, ჩვენი სამშობლოს სამხედრო ძალიერების შემდგომი ზრდა.

ტრადიციულ საპირველმაისო პარადებზე ყველა სახის იარაღით წარმოდგენილი წითელი არმია, როგორც ყოველთვის, იყო ჩვენი ქვეყნის მშრომელთა ყურადღების ცენტრში, რომელნიც მასში ხედავენ თავისი მშვიდობიანი შრომის დასაყრდენს, სოციალიზმის დიად მოსაპოვართა საიმედო დამცველს. მოსკოვში, ლენინგრადში, კიევში, მინსკში, ბაკოში, თბილისში, ხაბაროვსკში, ვლადივოსტოკში, რიგაში, ტალინში, კაუნასში და მრავალ სხვა ქალაქში შემოდგარმა სამხედრო პარადებმა გვიჩვენეს, რომ სოციალიზმის ქვეყნის შეიარაღებულმა ძალებმა მიაღწიეს ახალ წარმატებებს თავიანთი საბრძოლო მზადყოფნის ამაღლებაში, გადასდგეს ახალი ნაბიჯი წინ სამხედრო ხელოვნების დაუფლებაში თანამედროვე ომის გამოცდილების შესწავლის საფუძველზე. საპირველმაისო პარადებში გამოსულ მებრძოლთა და მეთაურთა შორის ბევრი იყო ისეთი, რომელიც მონაწილეობას იღებდა ნომინალურ ბრძოლებში, ბრძოლებში ესპანეთში, ხასანთან, ხალხინ-გოლთან და ხასანთან, ვინც მონაწილეობას იღებდა წითელი არმიის განმათავისუფლებელ ლაშქრობებში დასავლეთ უკრაინასა და დასავლეთ ბელორუსიაში. მათ მხარდამხარ საზეიმო მარშით მიდიოდნენ ახალგაზრდა მებრძოლები, რომლებიც მხოლოდ გასული წლის შემოდგომაზე დადგნენ წითელი არმიის საბრძოლო დროშების ქვეშ, მაგრამ რომლებმაც უკვე მიაღწიეს სერიოზულ წარმატებებს საბრძოლო მომზადებაში. მიწაზე, ზღვაზე, ჰაერში — ყველგან სოციალიზმის ქვეყნის მხედრები 1 მაისს უჩვენებდნენ თავიანთ საუცხოო ხელოვნებას, თავიანთ ბრწყინვალე ტექნიკას, თავიანთ ბზაფოლთს, რომ ძლევამოსილად შეხვდნენ ყოველ მტერს სამხედრო მოქმედებათა ყოველ ასპარეზზე.

ჩვენში დამკვიდრებული კარგი ტრადიციის მიხედვით საპირველმაისო კოლონებში პირველი ადგნი ეკუთვნოდა იმთ, ვინც მიაღწია საუკეთესო შედეგებს წინასამაისო სოციალისტურ შეჯიბრებაში. ყველგან საყოველთაო პატივისცემით იყვნენ მოსილნი საუკეთესო სტახანოველები, ადამიანები, რომლებიც ტონს ანძევენ მთელ ჩვენს ცხოვრებას. დემონსტრანტებს ამაყად მიჰქონდათ ბლაკატები და დიაგრამები, რომლებიც შეიცავდნენ ზუსტ და საქმიან პატაკს იმის შესახებ, თუ როგორ ასრულებენ ისინი XVIII სრულიად-საკავშირო პარტიული კონფერენციის გადწყვეტილებებს. მოსკოვისა და ლენინგრადის, დონბასისა და ურალის მოწინავე ქარხნების მრავალთასიანი კოლექტივები თავიანთი წარმატებებით ეხმაურებოდნენ ახალი საჭოთა რესპუბლიკების ქარხნებს, რესპუბლიკებისა, სადაც ავანაინებმა მხოლოდ ამ ცოტა ხნის წინათ შეიცნეს თავისუფალი შრომის სიხარული. პლაკატები და ტრანსპარანტები კვლავ მიპარობდნენ საყოველთაო ყურადღებას ომიანებზე, რომელთა გადასწყვეტადაც 1941 წელს მუშაობენ საბჭოთა ადამიანები:

ავადიდოთ წელს სსრ კავშირის მრეწველობის საერთო პროდუქცია 17-18 პროცენტით 1940 წლის დონესთან შედარებთ;

ფოლის გამოდნობა ავიყვანოთ 18 მილიონ ტონამდე, ფოლადისა — 22,4 მილიონ ტონამდე და ნაგლინის წარმოება — 15,8 მილიონ ტონამდე;

ამოვიღოთ 191 მილიონი ტონა ქვანახშირი და 38 მილიონი ტონა ნავთი გაზთი;

მივცეთ ქვეყანას 7.900 მილიონი ფუთი მარცვალი;

ავმენოთ და გავაფართოოთ 2.954 საწარმო.

დემონსტრანტთა სადღესასწაულო ხეიმს ქალაქში სახალხოთა ეხმაურებოდა საკოლეურნეო სოფელი ბევრმა კოლეურნეობამ დღესასწაულისათვის დამთავრა თავთავიანი კულტურების, შაქრის ჭარხლისა და ბამბის თესვა. 1 მაისის პატივსაცემად შემდგარ მიტინგებსა და კრებებზე სპატიო ადგილი ეკუთვნოდათ საკოლეურნეო სოფლის მოწინავეებს, რომლებსაც წილად ხვდათ პატივი უჩვენონ თავიანთი მიღწევები სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე. იმ რაიონების კოლეურნეები, სადაც გვიანი გაზაფხულის გამო თესვა მარშშანდელზე უფრო ნელა ჩადება, იღებდნენ ვალდებულებებს ანაზღაურონ დაკარგული დრო, მინდერის სამუშაოები ჩიატაროს უმოკლეს ვადებში.

ყველგან განსაკუთრებული გულთადობითა და გულთბილობით შეხვდნენ დემონსტრაციებზე საუცხოო საბჭოთა ბავშვებს. მოწაფეებს მიჰქონდათ ბლაკატები და ტრანსპარანტები, რომლებიც აწერიმშა აბარებდნენ მოზრდილებს თავიანთ წარმატებათა შესახებ. სწავლის საუკეთესო ხარისხში ხედავენ ჩვენი ბავშვები სამშობლოს წინაშე თავიანთი პატრიოტული მოვალეობის შესრულებას! ახალნელი საპირველმაისო დღესასწაულის განმასხვავებელი ნიშანი იყო ის, რომ მასში მონაწილეობას იღებდნენ სახელოსნო და რკინიგზის სასწავლებლისა და საფაბრიკო-საქარხნო სწავლების სკოლების მოწაფეები — სსრ კავშირის მეშუთა კლასის ახალი შეკვლა. მწყობრი რიგებით მიდიოდნენ ქალაქების ქუჩებში და მიედინებზე ჩვენი ქვეყნის მომავალი კვალიფიციური მუშები, რომლებიც გამოიჩეოდნენ თავიანთი წარმოსადგომით, თავიანთი საუცხოო ჯანმრთელობით.

მხიარულად და სიხარულით იდღესასწაულა საბჭოთა ხალხმა 1 მაისი. ჩვენი დღესასწაულების ძალა და სიდიადე იმაში მდგომარეობს, რომ მათში ყოველთვის მოცემულია ახალი წყარო შემოქმედებითი ენერგიისა, ისინი საბჭოთა ადამიანებს აღფრთოვანებენ ახალ წარმატებათათვის საბრძოლველად. კიდევ უფრო ენერგიულად მოჰკიდებენ ხელს საბჭოთა ადამიანები იმ საბრძოლო ლოზუნგების შესრულებას, რომლებითაც ისინი ქალაქებისა და სოფლების საღღესასწაულოდ მორთულ ქუჩებში მიდიოდნენ. საპირველმაისო დღესასწაულის წინაადღეები, როგორც ცნობილია, აღინიშნა იმით, რომ ყველგან გამოკცხლდა სოციალისტური შეჯიბრება. სწორი არ იქნებოდა, რომ დღესასწაულის შემდგომ დღეებში შეგვესუსტებინა შეჯიბრების ხელშეკეთილობა, დაგვშვა მისი შენელება. ამოცანა იმაში მდგომარეობს, რომ განვამტკიცოთ წინასამაისო შეჯიბრების შედეგები, მოწინავეთა გამოცდილება გავავრცელოთ ჩამორჩენილ უბნებზე, ეეცადოთ მიეაღწიოთ ახალ და ახალ აღმავლობას სოციალისტური შშენებლობის ყველა დარგში.

ლენინ-სტალინის პარტიის დროშით სოციალისტური შრომის ახალი გამარჯვებებისაკენ!

„ᲙᲐᲕᲨᲘᲚᲘ“ ᲛᲝᲬᲘᲜᲐᲕᲔ, Გ/Ვ.

წითელ მოედანზე გამართული საპირველმაისო პარადის მონაწილეთა მიღება კრემლში

მიღებას დაესწრნენ ამხანაგები ი. ბ. სტალინი, ვ. მ. მოლოტოვი, კ. ე. ვოროშილოვი, მ. ი. კალინინი, ლ. მ. კაგანოვიჩი, ა. ა. ანდრეევი, ა. ი. მიკოიანი, ლ. პ. ბერია, ნ. მ. შვერნიკი, ნ. ა. ვოზნესენსკი, ა. ს. შჩერბაკოვი, გ. მ. მალენკოვი, ს. კ. ტიმოშენკო, ნ. გ. კუზნეცოვი

2 მაისს საღამოს საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მთავრობამ კრემლში მიიღეს წითელ მოედანზე გამართული საპირველმაისო სამხედრო პარადის მონაწილენი. 19 საათისათვის კრემლის დიდ სასახლეში შეიკრიბნენ ყველა გვარეობის ჯარის—ქვეითი, კავალერიის, ორტილერიის, ავიაციის, ფლოტის, ჯავშანსატანკო, საინჟინრო-ტექნიკური და მეკავშირე ჯარის წარმომადგენლები. სტუმრებით გაიჭედა გიორგის დარბაზი, წახნაგოვანი პალატა, ვლადიმერის, მცირე და ახალი დარბაზები.

მიღებას დაესწრნენ საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის წევრები, სახალხო კომისრები, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს, რუსეთის სფს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები, წითელი არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის უმაღლესი სარდლობა, საბჭოთა კავშირის გმირები, სოციალისტური შრომის გმირები, მეცნიერები, თავდაცვითი მრეწველობის გამოჩენილი კონსტრუქტორები.

დამსწრეთა შორის არიან: საბჭოთა კავშირის მარშლები—ბუდიონი, შაპოშნიკოვი, კულიკი, ადმირალი გალერი, არმიის გენერლები —ეუკოვი, მერეცკოვი, ტიულენევი, გენერალ-პოლკოვნიკი ლოკტიონოვი, ამხ. შკირიატოვი, დიმიტროვი, ვიშინსკი, პერეფუხინი, კოსიგინი, მალშევი, იაროსლავსკი, პოსკრებეშევი, პოსპელოვი, ტევოსიანი, შახურინი, ვანიკოვი, ნოსენკო, სედინი, ზვერევი, პარშინი, ბოგატირიოვი, გინზბურგი, დეკანოზოვი, ლოზოვსკი, ბადაევი, ვორკინი, ხოხლოვი, პრონინი, მიხაილოვი, სოციალისტური შრომის გმირები — დეგტიარევი, ტოკარევი, ჩაპლიგინი, შპიტალნი, იაკოვლევი, მიკულინი, გრაბინი, საბჭოთა კავშირის გმირები — რიჩაგოვი, კრავჩენკო, სმუშკევიჩი, კოშუბა, ვრომოვი, დანილინი, ოუმაშევი, მოლოკოვი, გრიზოდუბოვი, ლევჩენკო, ტერეშკინი, ჩერნობაიკო, ბატარშინი, ნოვიკოვი, პროკოფიევი, ანმასი და სხვანი.

დამსწრენი მჭუხარე, ხანგრძლივი ტაშით შეხვდნენ ამხანაგებს ი. ბ. სტალინს, ვ. მ. მოლოტოვს, კ. ე. ვოროშილოვს, მ. ი. კალინინს, ლ. მ. კაგანოვიჩს, ა. ა. ანდრეევს, ა. ი. მიკოიანს, ლ. პ. ბერიას, ნ. მ. შვერნიკს, ნ. ა. ვოზნესენსკს, ა. ს. შჩერბაკოვს, გ. მ. მალენკოვს, ს. კ. ტიმოშენკოს, ნ. გ. კუზნეცოვს გამოჩენას გორგის დარბაზში. აღფრთოვანებული ოვაცია რამდენიმე წუთს გრძელდება. ყველას თვალი მიპყრობილია საყვარელი სტალინისა და მისი თანამებრძოლებისაკენ.

სიჩუმე ჩამოვარდა. თავდაცვის სახალხო კომისარი, საბჭოთა კავშირის გმირი და მარშალი ამხ. ს. კ. ტიმოშენკო მისასალმებელი სიტყვებით მიჰმართავს დამსწრეთ.

— ამხანაგებო! გუშინ, 1 მაისს, —ამობს ამხ. ტიმოშენკო,—დიდი საბჭოთა კავშირის ხალხება და მათთან ერთად ჩვენი წითელი არმია და სამხედრო-საზღვაო ფლოტი ზეიმით მიესალმნენ ჩვენს მთავრობას, ჩვენს დიად პარტიას და დიდ ბელადს ამხანაგ სტალინს.

დღეს მთავრობამ და პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა ჩვენ მოგვიწვიეს აქ, და მთელი წითელი არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის სახელით ჩვენს პირველ სადღეგრძელოს ვეძღვნით იმ ადამიანს, რომელიც ყველაზერობის უდიდეს იდეებს ეზრიციელებს და ვინც შეჰქმნა საბჭოთა ქვეყნის ძლევამოსილი შეიარაღებული ძალები, ჩვენი წითელი არმია და სამხედრო-საზღვაო ფლოტი, — ვადიეგრძელებთ ამხანაგ სტალინს! ყველანი ერთიანი აღტყინებით ფეხზე დგებიან. კრემლის დიდი სასახლის დარბაზების თაღებქვეშ მქუხარე ოვაცია გრიალებს.

წითელი არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის წარმომადგენლები განსაკუთრებული აღფრთოვანებით მიესალმებიან თავიანთ საყვარელ ბელადს, მასწავლებელსა და მეგობარს—ამხანაგ სტალინს.

შემდეგ ამხ. ტიმოშენკო მისალმების სიტყვებით მიჰმართავს საბჭოთა მთავრობას, რომელიც მტკიცედ და თანამიდევრობით ატარებს მშვიდობიანობისა და ჩვენი დიდი სამშობლოს უშიშროების უზრუნველყოფის ბრძნულ სტალინურ პოლიტიკას. ამხ. ტიმოშენკო დღეგრძელობას უსურვებს საბჭოთა მთავრობის შეთაურს ამხანაგ მოლოტოვს.

კვლავ გრიალებს ოვაცია. ყველა დამსწრე ფეხზე ამდგარი მიესალმება ამხ. მოლოტოვს.

ამხ. ტიმოშენკო დღეგრძელობას უსურვებს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარეს — მიხეილ ივანეს-ძე კალინინს.

მიღების მონაწილენი ფეხზე დგებიან და მხურვალედ მიესალმებიან ამხ. კალინინს.

სიტყვას იღებს სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე — ამხანაგი ვ. მ. მოლოტოვი.

— დღევანდელი საღამო,—ამობს ამხ. მოლოტოვი, — წითელი არმიისა და წითელი ფლოტის ჩვენი გუშინდელი პარადის მონაწილეთა პატივსაცემად გამართული საღამოა.

მე ვადღეგრძელებ ჩვენს არტილერისტებს, მეტანქეებს, მფრინავებს, კავალერისტებს, ქვეითელებსა და მეზღვაურებს, მეომრებსა და მეთაურებს, პოლიტმუშაკებს, წითელი არმიის მარშლებს. ვადღეგრძელებ თავდაცვის სახალხო კომისარს — ამხანაგ ტიმოშენკოს და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის სახალხო კომისარს — ამხანაგ კუზნეცოვს!

ამხანაგი მოლოტოვის სიტყვები ჭქუხარე ოვაციამ დაჰფარა. ძლიერი ოვაცია რამდენიმე წუთს გრძელდებოდა. ეს სასახლოლო ტაში მშობლიური საბჭოთა მთავრობისადმი ჩვენი წითელი არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის სახალხო კომისარსა — ამხანაგ ტიმოშენკოს, ამ ენერგიული, ბრძნული, ულრმესი ერთგულებისადმი, ბოლშევიკური პარტიისადმი, ხალხთა დიდი ბელადის ამხანაგი სტალინისადმი. წითელი არმია სამხედრეთა ამარაზეზე ცხადჰყოფს თავის უურყეგი ძლიერებას, შესანიშნავ ტექნიკას, რომლითაც იგი აღჭურვა ჩვენმა ქვეყანამ სტალინური ხუთწლედების განმავლობაში.

პარადს ხსნის წითელი არმიის მ. ვ. ფრუნზეს სახელობის წითელდროშოვანი და ლენინის ორდენოსანი სამხედრო აკადემია. იგი ლენინმა სამოქალაქო ომის წლებში შეჰქმნა. მას შემდეგ ფრუნზეს სახელობის აკადემიამ მრავალი სახელოვანი სამხედრო მოღვაწე აღზარდა. კოლონას მეთაურობს აკადემიის უფროსი, სამეზის ორდენოსანი გენერალ-ლეიტენანტი ხოზინი. აკადემიის დროშა მიაქვს საბჭოთა კავშირის გმირს, კაპიტან მოშლიაკს. მის გვერდით დროშასთან ასისტენტებად მიდიან საბჭოთა კავშირის გმირები — პოლკოვნიკი ბოჩკარიოვი და მაიორი პეტრაკოვსკი.

შთამაგონებელია კოლონა წითელი არმიის ფ. ე. ძერჟინსკის სახელობის ლენინის ორდენოსანი საარტილერია აკადემისა — ჩვენი ქვეყნის უძველესი სამხედრო აკადემიისა. ამ ცოტა ხნის წინათ მას ახსებობის 120 წელი შეუსრულდა. აკადემიის მიერ აღზრდილთა შორის არიან საკოსტანტინოვსკოელ ორდენოსანი წითელდროშოვანი ამხ. ბ. ფრუნზეს სახელობის ლენინის ორდენოსანი ფრუნზეს ავიაციის ინჟენერიის აკადემია. ეს ინჟენერიული ინსტიტუტის სამხედრო ფაკულტეტის სტუდენტები.

ტრიბუნებიან წინ მიდის სამხედრო მეზღვაურთა ნაკრები ბატალიონი. წითელფლოტელთა ტრადიციულად ნაბიჯით მიდიან სამხედრო-საზღვაო სასწავლებელთა კურსანტები. ნაკრები ბატალიონის რიგებში არიან მ. ვ. ფრუნზეს სახელობის ლენინის ორდენოსანი წითელდროშოვანი უმაღლესი სამხედრო-საზღვაო სასწავლებლის, თ. ე.

(ᲓᲐᲡᲐᲡᲠᲣᲚᲘ ᲘᲮ. ᲛᲔ-2 ᲒᲕ.)

1 მაისის ზეიმი მოსკოვში. სურ. ათაზე: ამხანაგები ვ. მ. მოლოტოვი, ი. ბ. სტალინი და კ. ე. ვოროშილოვი კრემლიდან მიდიან წითელ მოედანზე.

(მიღებაპარატით მოსკოვიდან. საკვლევ ის ფოტო).

საბჭოთა ხალხის შეიარაღებულ ძალთა საპირველმაისო პარადი წითელ მოედანზე მოსკოვში 1941 წლის 1 მაისს

საბჭოთა კავშირის ერთსულოვან ოჯახად ჯალიანებული 16 მოძმე რესპუბლიკის ხალხებმა მხიარულად იდღესასწაულეს საერთაშორისო პროლეტარული სოლიდარობის დღე — 1-ლი მაისი.

პირველი მაისის დილას მოსკოველებმა ჩვეულებრივზე უფრო ადრე გამოიღვიძეს. გაზაფხულის მზემ თავისი სხივები უხვად მოჰფინა ქალაქს. მოიდნენ, ქეიჩები, შესასვლელები ხალხით აოის გაჭედილი. გრვანიავს ბრძოლის მუსიკა, ხალისანი სიმღერები.

...მოსკოვის გული — წითელი მოედანი. სადა და დიადია მისი საპირველმაისო მორთულობა. კრემლის კედლის პირდაპირ, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს შენობის ფრონტონზე გამოკიდულია ლენინისა და სტალინის დიდი პორტრეტები. უზარმაზარ დროშას აწერია ლოზუნგი — „გაუმარჯოს 1-ლ მაისს — მუშათა კლასის რეგოლუციურ ძალთა საბრძოლო დათვალიერებას!“ რუსულ, ებსაურ, ყირმახულ, ფრანგულ, ინგლისურ და ჩინურ ენაზე მეორდება ეს კომუნისტური მანიფესტის უკვდავი სიტყვები: „პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!“

საპირველმაისო პარადის დაწყებამდე დიდი ხნით ადრე აიკვლა ტრიბუნები. აქ შეიკრიბნენ საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის წევრები, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს, რუსეთის სფს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები, წითელი არმიის გენერალიტეტი და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის უმაღლესი სარდლობა, საბჭოთა კავშირის გმირები, სოციალისტური შრომის გმირები, სტალინის პრემიის ლაურეატები — მეცნიერები, ტექნიკის, ხელოვნებისა და ლიტერატურის გამოჩენილი მოღვაწენი, ოდიდქალაქის საწარმოთა სტახანოველები და დამკვრელები.

ესწრებიან დიპლომატიური კორპუსის თანამდებობის პირნი, საბჭოთა და უცხოეთის პრესის კორესპონდენტები.

ტრიბუნებიდან გადაშლილია წითელი მოედნის დიადი პანორამა. სწორ მართკუთხედებათ გამწკრივებულან ჯარის ნაწილები, წითელარმიელები და მეთაურები ახალი სპარაფი ფორმით ირიან გამოწყობილნი.

შეადგენა. მზე თვალისმომჭრელად კაშკაშებს კრემლის ლალის ვარსკვლავებზე. მაცხოვრის კოშკის საათის მოვარაყებული ისრები უახლოვდებიან ციფრს „XII“. ყველას თვალი მიპყრობილია ლენინის მაგზოლეუმისაკენ. ტრიბუნაზე ადიან ამხანაგები სტალინი, მოლოტოვი, ვოროშილოვი, კალინინი, კაგანოვიჩი, ანდრეევი, მიკოიანი, ბერია, შვერნიკი, ვოზნესენსკი, შჩერბაკოვი, მალენკოვი, დიმიტროვი, ჟარიატოვი, ფედანენკო, ეიშისკი, მეხლისი, დეკანოზოვი, კუზნეცოვი, მერეკლოვი, პოსკრებეშევი, იაროსლავსკი, ტევოსიანი, ლოზოვსკი, პრონინი, მიხაილოვი, ჰოპოვი, ზერნოფსოოვი, ბადაევი, გორკინი, ნიკოლაევი და სხვ.

მოედანზე მყოფნი განსაკუთრებული აღფრთოვანებით ხვდებიან პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელების გამოჩენას ამ ხანგ სტალინის მეთაურობით. აღტაცებული ოვაციები რამდენიმე წუთს გრძელდება.

სრულ 12 საათზე კრემლის მაცხოვრის კარიდან ცხენზე მჯდომი გამოდის სსრ კავშირის თავდაცვის სახალხო კომისარი, საბჭოთა კავშირის გმირი და მარშალი ამხ. ს. კ. ტიმოშენკო. მიიღეს რა ბარადის სარდლის, არმიის გენერალი ი. ვ. ტიუფანენეის პატაკი, მარშალი შემოუვლის ჯარს. ამხ. ტიმოშენკო ულოცავს წითელარმიელებს, წითელფლოტელებსა და მეთაურებს 1-ლი მაისის დღესასწაულს. პასუხად ჰკუხს მძლავრი წითელარმიელი და „წითელფლოტური „ვაშა“.

ჯარის შემოვლა დამთავრებულია. ამხ. ს. კ. ტიმოშენკო ტრიბუნაზე ადის და სიტყვას წარმოსთქვამს. წითელ მოედანზე მყოფნი, ხოლო მათთან ერთად მთელი ოდიდქალაქი, სოციალიზმის მთელი დიდი ქვეყანა შეეხებელი ყურადღებით ისმენენ ამხ. ტიმოშენკოს დამშვიდებულ და ბულდაჯერებულ სიტყვას.

სიტყვა დამთავრდა. მჭუხარე „ვაშა“ და ძმაკანი ოვაცია არღვევენ საზეიმო სიჩუმეს. ნაკრები ორკესტრი „ინტერნაციონალს“ სსრულებს. გრიალებს ქვემეხების სალღესასწაულო სალუტი.

იწყება მოსკოველი გარნიზონის ნაწილების საზეიმო მარში. წითელი არმია დღეს სსრ კავშირის და მთელი მსოფლიოს მშრომელებს უჩვენებს თავის მორალურ-პოლიტიკურ ერთიანობას, თავის ურყეგ ერთგულებას სამშობლოსადმი, უსაზღვრო ერთგულებას საბჭოთა მთავრობისადმი, ბოლშევიკური პარტიისადმი, ხალხთა დიდი ბელადის ამხანაგი სტალინისადმი. წითელი არმია სპარიელმაისო პარადზე ცხადჰყოფს თავის უურყეგ ძლიერებას, შესანიშნავ ტექნიკას, რომლითაც იგი აღჭურვა ჩვენმა ქვეყანამ სტალინური ხუთწლედების განმავლობაში.

პარადს ხსნის წითელი არმიის მ. ვ. ფრუნზეს სახელობის ლენინ-დროშოვანი და ლენინის ორდენოსანი სამხედრო აკადემია. იგი ლენინმა სამოქალაქო ომის წლებში შეჰქმნა. მას შემდეგ ფრუნზეს სახელობის აკადემიამ მრავალი სახელოვანი სამხედრო მოღვაწე აღზარდა. კოლონას მეთაურობს აკადემიის უფროსი, სამეზის ორდენოსანი გენერალ-ლეიტენანტი ხოზინი. აკადემიის დროშა მიაქვს საბჭოთა კავშირის გმირს, კაპიტან მოშლიაკს. მის გვერდით დროშასთან ასისტენტებად მიდიან საბჭოთა კავშირის გმირები — პოლკოვნიკი ბოჩკარიოვი და მაიორი პეტრაკოვსკი.

შთამაგონებელია კოლონა წითელი არმიის ფ. ე. ძერჟინსკის სახელობის ლენინის ორდენოსანი საარტილერია აკადემიისა — ჩვენი ქვეყნის უძველესი სამხედრო აკადემიისა. ამ ცოტა ხნის წინათ მას ახსებობის 120 წელი შეუსრულდა. აკადემიის მიერ აღზრდილთა შორის არიან საკოსტანტინოვსკოელ ორდენოსანი ფრუნზეს ავიაციის ინჟენერიის აკადემია. ეს ინჟენერიული ინსტიტუტის სამხედრო ფაკულტეტის სტუდენტები.

ტრიბუნებიან წინ მიდის სამხედრო მეზღვაურთა ნაკრები ბატალიონი. წითელფლოტელთა ტრადიციულად ნაბიჯით მიდიან სამხედრო-საზღვაო სასწავლებელთა კურსანტები. ნაკრები ბატალიონის რიგებში არიან მ. ვ. ფრუნზეს სახელობის ლენინის ორდენოსანი წითელდროშოვანი უმაღლესი სამხედრო-საზღვაო სასწავლებლის, თ. ე.

(ᲓᲐᲡᲐᲡᲠᲣᲚᲘ ᲘᲮ. ᲛᲔ

საბჭოთა ხალხის შეიარაღებულ ძალთა საპირველმაისო პარადი წითელ მოედანზე
მოსკოვში 1941 წლის 1 მაისს
(დასასრული)

ძერჟინსკის სახელობის ლენინის ორდენოსანი უმაღლესი სამხედრო-საზღვაო საინჟინრო სასწავლებლის და სხვა სამხედრო-საზღვაო სასწავლებელთა საუკეთესო ქვედანაყოფები, რომლებმაც საპირველმაისო სოციალისტურ შეჯიბრებაში პირველობა მოიპოვეს, მოდიან სსრ კავშირის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ფრიდოლსები.

ტრიბუნებიდან ერთსულოვნად მიესალმებიან ხმაგაზიზდა მეზღვაურებს, რომლებიც მზრეველმითი იცავენ წითელდროშოვანი ბალტიკის საბრძოო ტრადიციებს, სწავლობენ ჩვენი დიადი სოციალისტური სამშობლოს საზღვაო საზღვრების ფხიზელ დაცვას.

მოხდენილად და მწყობრად მიდიან შინსაკომის შინაგანი დაცვის ჯარის ნაწილები და შინსაკომის სანაპირო დაცვის უმაღლესი სკოლის მსმენელები. როგორც კი გამოჩნდა შორიდან ნაცრისფერ ჭუდები, ტრიბუნაზე გასმა ტაშის გრიალი: მოსკოველები ერთსულოვნად მიესალმებიან მესაზღვრეებს, საბჭოთა საზღვრების სახელოვან გუშაგებს.

წითელ მოედანზე შემოდიან სულ ახალ-ახალი ქვედანაყოფები. მავზოლეუმისაკენ პირობრივნებული მიეპრეზიდენტ მსროლელთა ჯარის ნაწილები. მრისხანეა მარში წითელი არმიის ქვეითი ჯარისა, რომლებმაც არაერთხელ გვიჩვენეს შესანიშნავი საბრძოლო საგმრო სავმეგობლ და უკვანონ სანელი მოუხვეშეს თავიანთ იარაღს. მზიზე მრისხანედ ბრქყვიალბენ შაშხანებზე წამოცმული ხიშტები.

...ამ დღეებში შესრულდა 50 წელი იმ მომენტიდან, როცა რუსეთის არმიის შესაიარაღებლად შემოუტანეს იქნა ნიჭიერ კონსტრუქტორ ს. ი. მოსინის მიერ გამოგონებული შაშხანა. სამოქალაქო ომის წლებში ამ შაშხანით იგერებდა წითელი არმია 14 სახელმწიფოს ოკუპრობას. ჩვენი სამხიანი, საბჭოთა შეიარაღების მიერ მოდერნიზებული შაშხანა ახლაც ღირსეულად ემსახურება წითელ არმიას. მსროლელთა ნაწილების ცეცხლის ძალა ამ უკანასკნელ წლებში უსაზღვროდ გაიზარდა. ამას დაბეჯითებით მოწმობენ ავტომატური შაშხანები, ოპტიკური სამიზნეობის მქონე სნაიპერული შაშხანები, ხელის ტყვიამფრქვევები და გრანატმტყორცნები. ისინი მომარჯვებული აქვთ მებრძოლებს, რომელნიც ტრიბუნების წინ რკინისებურ მწყობრად ჩაევლინენ.

პარადში წითელი არმიის მხარდამჭერ მონაწილეობენ მშრომელთა შეიარაღებული რაზმები. ისინი ჯარის ქვედანაყოფებთან შენაცვლებით მიემართებიან საზეიმო მარშით. ტრიბუნებიდან მრავალნი ხედავენ თავიანთ ძველ მეგობრებს, ახლო ნაცნობებს — წითელ პრესნიაზე მოსხდარი საბარაკდო ბრძოლის მონაწილეებს, წითელგვარდიელებსა და წითელ პარტიზანებს. რევოლუციური ბრძოლის ვეტერანებთან ერთად მოდის ახალგაზრდობა — თავდაცვაიაიქმელები, სტუდენტები, მათ შორის ცოტანი როდი არიან ვოროშილოვისეული მსროლელნი, რომელნიც ოსტატურად დაფფლობიან შაშხანას. ისინი, მეზზენარე საბჭოთა პატრიოტები, ლენინ-სტალინის პარტიისადმი უსაზღვროდ ერთგულნი, მზად არიან პირველი მოწოდებისთანავე ჩადგნენ წითელი არმიის რიგებში და გამანადგურებელი ლახვარი ჩასცეს თავაშვებულ მტერს.

ჩაივლიან მოსკოვის აეროკლუბების მოწყობენი, მუშები და მოსასტრეები, რომელნიც წარმოებას მოუწყვეტლივ ემზადებიან იმისათვის, რომ პარაშუტისტები და ფრინველები გახდნენ. საუცხოო შთაბეჭდილებას სტოვებენ რუსეთის სეს რესპუბლიკის განსახკომის საეციალური სკოლების მოსწავლენი, მამაცი ჭაბუკები, რომლებსაც მიზნად დაუსახავთ საბჭოთა ხელოვნების მოახმარონ თავიანთი ძალონნე. მათ ჯანსაღი შესახედაობა და ჩინებული სამყოფრო წარმოსადგომა აქვთ. აი, მოდიან მომავალი არტილერისტები, მფრინავები, სამხედრო მეზღვაურნი. გაიკვლის ერთი-ორი წელი, და მრავალი მათგანნი სამხედრო სასწავლებლებისათვის ღირსეულ შვილებად გადაიქცევა.

პარადში პირველად იღებენ მონაწილეობას სახელოსნო და რკინიგზის სასწავლებელთა და საფაბრიკო-საქარხნო სწავლების სკოლების მოსწავლენი. ისინი კარგ მწყობრად მოდიან. სჩანს წესრიგი, დისციპლინა-თვისებანი, რომლებიც აუცილებელია სოციალისტური მრეწველობისა და ტრანსპორტის მომავალი კვალიფიციური ოსტატებისათვის.

ზედიზედ ჩაუარეს მავზოლეუმს კავალერიის ესკადრონებმა. მათ ჰიპეებიან თვითმგორავთა ქვედანაყოფები, უსმაუოროო მიდის დედაქალაქის სასპორტო საზოგადოებათა ველოსიპედისტების ნაკრები ბოლო.

წითელ მოედანზე შემოდიან მოტომექანიზებული ნაწილები. მრისხანე ტექნიკით აღჭურვა საბჭოთა ხალხმა სტალინის ხუთწლედთა მანძილზე თავისი მშობლიური წითელი არმია. საბრძოლო ძლიერების, სამარი ტექნიკის მძლავრი მარშის შესანიშნავ დემონსტრაციას წარმოადგენდა საპირველმაისო პარადი წითელ მოედანზე. მოტომექანიზებულნი ნაწილთა სვლა დაიწყეს მეტყვეამფრქვევეებ-მოტოციკლისტებმა, ეს არის თავისებური მოტორიზებული, მობილური და სწრაფი კავალერიის ბატალიონები. მათ მიჰყვებიან ტყვიამფრქვევებით შეიარაღებული მსუბუქი ჯავშნიანი ავტომობილები, სამფოძიანი ჯავშნიანი ავტომობილები, " რომელთა ჯავშანქვეშ სწრაფმსროლელი ზარბაზნები მოსჩანს.

სატვირთო მანქანებით მიდის მოტორიზებული ქვეითი ჯარი. ავტომანქანებზე მოსჩანს მრავალი ნამმტყორცნი. მათი ნაწილი მექანეკური წვეთი მიდის მოედანზე.

დიდი მრავალფროვნებით განირჩევა ავიაციასთან ბრძოლის საშუალებათა არსენალი. სატვირთო ავტომობილებზე დადგმული გაოთხებული სახეზინტ ტყვიამფრქვევები. მძლავრი პროეკტორები. ოფლვე ბრწყინავს მზზე სახეზინტ ქვემეხთა ზვრილი ლულების მოსეკადებული ფოლდი. სატვირთო მანქანებზე დადგმული მსხვილი ყალიბის საზენიტო ზარბაზნები. შემდეგ მოდიან ზემოდან კიდევ უფრო მძლავრი სახეზინტო ქვემეხები, რომლიც დადგმულია ძმიმე სამფოძიანი ავტომანქანათა სპეციალურ პლატფორმებზე. ქვეშეხთა ტეჩი აშვერილია ცისკენ. მტრის ეერც ერთი თვითმფრინავი ვერ გაბედავს დაუსხედოდ გიანიროს წითელი არმიის სახეზინტ ბატარიების გადამღობ ცეცხლში.

საყოველთაო აღტაცებას იწვევს არტილერიის მარში. ტანსაწინააღმდეგო ზარბაზნები. მრავალი-ცხოვანი საველე არტილერია. და, ბოლოს, მძიმე ქვემეხები. მთელი არტილერია მექანეკური წვეთი მიდის. პირველ ქვედანაყოფებში ქვემეხები დადგმულია თვლებზე, შემდეგ ქვედანაყოფებში — ტუხლეტებზე. ძმიმე არტილერია გოიცვალა იწვევს ქვემეხთა ტიპებისა და მათი ყალიბების მრავალფეროვნებით. ნელა მიდიან გრძელლულიანი შორსმსროელი ქვემეხები. მათ მიჰყვებიან მძლავრი ჰაუბიცები, რომელთაც შეუძლთ ტრის სამაგრთა რკინაბეტონის შემუსრვა. ტრიბუნაზე განეცეფრების შეძახილი ვაისმა, როდესაც არტილერიის ანიერგარდში გამოჩნდნენ უახლესი კონსტრუქციის ზემძლავრი ქვემეხები. ბევრი მათგანი დაშლილი სახით მიაქვს ძალურ გამწევ ძალას.

ხმელეთის ჯარის პარადს ამთავრებენ ტანკები. მოჰქრის საშუალო ზომის მრავალი სწრაფი ტანკი. მათ მოჰყვებიან მძიმე ტანკები, ბოლოს, მოდიან ფოლადის მორავი ციხეები.

როდესაც ტრიბუნის წინ მიდიოდნენ მრავალრიცხოვანი სატანკო შენაერთები, წითელი მოედანს ნის თავზე გამოჩნდა ავიაცია. ეს იყო წითელი არმიის სახმელეთო და საჰაერო ძალთა ურთიერთმოქმედების შესანიშნავი დემონსტრაცია.

თვითმფრინავები ორ იარუსად მიდიან. სწრაფი ყუმბარმშენები ესკადრილებად და რგოლებად მიფრინავენ. ყუმბარმშენებს სწრაფი ავიაგამანადგურებლები მიჰყვებიან.

საყოველთაო ყურადღებას იპყრობენ ახალი კონსტრუქციის სწრაფი ყუმბარმშენები. ამ მანქანების სისწრაფე აღემატება ყველაფერს, რაც დღემდე ნახულა წითელ მოედანზე.

საჰაერო პარადის დასკვნითს აკორეს წარმოადგენდა ბოიკორე სწრაფ ყუმბარმშენთა ფრენა. მოპიკირე მფრინავებმა შესანიშნავი სფერენსნო ოსტატობა გამოიძღვნეს. ისინი საშინელი სისწრაფით ეშვებოდნენ დიდი სიმაღლიდან დაბლა, წითელ მოედნისაკენ და ისევე თვალის დახამხამებაში ჭკრებოდნენ, როგორც გამოჩნდებოდნენ ხოლმე.

13 საათი და 45 წუთია. მთავრდება საბჭოთა კავშირის შეიარაღებულ ძალთა მრისხანე მარში, დემონსტრაცია მძლავრი საბრძოლო ტექნიკისა, რომელიც ბრძოლებში ნება-სურვილით შეიქმნა მსოფლიოში პირველი სოციალისტური სახელმწიფოს დასაცავად. მგზნებარე საბჭოთა პატრიოტებმა, რომელნიც ღირსეულად ატარებენ წითელი არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის მეომრის მაღალ სახელწოდებას, ბოლშევიკურ პარტიის გარშემო მჭიდროდ დარაზმულებმა, ერთხელ კიდევ ცხადყყეს თავიანთი უსაზღვრო ერთგულება სამშობლოსადმი, თავიანთი საბრძოლო მზადყოფნა — გამანადგურებელი ლახვარი ჩასცეს ყოველ მტერს. (საკდესი).

თავდაცვის სახალხო კომისრის. საბჭოთა კავშირის მარშალის.
ს. კ. ჯიმოშენკოს სიტყვა
წითელ მოედანზე მოსკოვში 1941 წლის 1 მაისს

ამხანაგო წითელარმიელებო, წითელფლოტელებო, მფრინავებო, ქეთაურებო, პოლიტმუშაკებო, ეუფლებო, კოლეეტრნელებო და ინტელიგენტური მომთა ბუშაკებო!

საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) ცენტრალური კომიტეტის და საბჭოთა მთავრობის დავალებით მოგილოცავთ საერთაშორისო პროლეტარულ დღესასწაულს — 1 მაისს.

ამხანაგებო!

მიმდინარე წელს ჩვენი ქვეყნის და ეს ფილ მსოფლიოს მშრომელნი განსაკუთრებით რთულ საერთაშორისო ვითარებაში ხვდებიან 1 მაისს.

მეორე იმპერიალისტურმა ომმა, როგელიც კაპიტალისტებმა დაიწყეს მსოფლიოს ხელახალი გახაწილების, ცალიე ქვეყნების ხალხებისა და ეროვნების დაპყრობისა და ექსპლოატაციის მიზნით, თავის ორიენტი ჰაითრა ეკვე მილიარდნახევარზე მეტი კაცი და გაზარდობს ეს ახალ-ახალი ქვეყნების ჩათრევას.

ომის ხანძარში ინგრევა მთელი ქალაქები, ისპობა კულტურის უძვირფასესი ძეგლები, ზღვებსა და ოკეანეებში იძირება ასობით გემი, იღუპება ასეთასობით ადამიანის სიცოცხლე.

ომი მძიმე ტვირთად აწვება კაპიტალისტური ქვეყნების მშრომელ მასებს, რომლებისთვისაც მას აუტანელი სიმძიმე და გაჭირვება მოაქვს. გასაკვირველი არ არის, რომ ყველა მეომარი ქვეყნის ხალხები ცდილობენ ბოლო მოეღონ ომს და დაამყარონ მშვიდობიანობა. და ჩვენ გვჯერა, რომ ისინი მიაღწევენ მშვიდობიანობას. და რაც უფრო ჩქარა მიაღწევენ მშვიდობიანობას, მით უკეთესი იქნება.

მხოლოდ საბჭოთა კავშირის მშრომელები აღნიშნავენ სიხარულით დიდ პროლეტარულ დღესასწაულს. ყველას თვალწინ, **ლენინ-სტალინის** პარტიის ბრძნული ხელმძღვანელობით, იზრდება და იფურჩნება ჩვენი სამშობლო — საბჭოთა კავშირი, რომელიც მშვიდობიანობის საკეთილ სარგებლობს.

საბჭოთა ხალხების ერთიანან ოჯახში 1 მაისს წელს პირველად დღესასწაულობს თავისუფლად ბესარაბიის, ჩრდილოეთ ბუკოვინის და ბალტიისპირა საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების 10 მილიონი ახალი საბჭოთა მოქალაქე, რომლებიც სამეფამოდ განთავისუფლდნენ კაპიტალიზმის უღლისაგან.

გასული წლის მანძილზე უსაზღვროდ გაიზარდა ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკური, სამეურნეო, კულტურული და სამხედრო ძლიერება. სახალხო მეურნეობამ ძნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადადგა წინ. წარმატებით ხორციელდება მესამე სტალინური ხუთწლედი. იზრდება მშრომელთა მატერიალური კეთილდღეობა. ჩვენი ქვეყანა მტკიცე ნაბიჯით მიდის დასახული გზით—ეკონომიურადაც დაეწიოს და გაუსწროს მოწინავე კაპიტალისტურ ქვეყანებს.

სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის საერთო აღმავლობის, მეცნიერების, ტექნიკისა და კულტურის ზრდის საფუძველზე, მნიშვნელოვნად განმტკიცდა საბჭოთა სახელმწიფოს თავდაცვითი ძლიერება.

XVIII პარტიული კონფერენციის გადაწყვეტილებანი, რომელებიც განსახიერებულია ჩვენი ბოლშევიკური პარტიის ნება-სურვილი, მთელი საბჭოთა ხალხის ნება-სურვილი, წარმოადგენენ იმის საიმეფო იარაღს, რომ კიდევ უფრო მაღალ დონეზე ავიყვანოთ მთელი ჩვენი სახალხო მეურნეობა.

1941 წელს არ უნდა იყოს არცერთი ჩამორჩენილი საწარმო. პარტიულ და არაპარტიულ ბოლშევიკთა ღიმლების საქმე უნდა იყოს **სპრიწველ** მოწყობილობის სრულად გამოყენება, ბრძოლა თვითეულ საამქროში, თვითეულ ბრიგადაში გაგების ყოველდღიურად შესრულებისათვის. ბოლო უნდა მოვეღოთ სამეშოს გაცდენას და მოწყობილობის მოცდენას, გახეიზრელად უნდა გავაღიროთ შრომის ნაყოფიერებ და შევამცირეთ პროდუქციის თვითღირებულება. უნდა ვიბრძოლოთ კოლეეტრნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მინდვრების უხეი მოსავლისათვის, საზოგადოებრივი მეცხოველეობის განვითარებისათვის.

საბჭოთა კავშირის მთავრობა მტკიცედ და თანმიდეერობით ინხორციელებს ბრძნულ სტალინურ საგარეო პოლიტიკას — ხალხთა შორის მშვიდობიანობისა და ჩვენი სამშობლოს უშიშროების უზრუნველყოფის პოლიტიკას!

ეს სიტყვები აღბეჭდილია ათასობით პლაკატზე, რომლებიც მაღლა ფრიალებენ დემონსტრანტთა რიგების თავზე. ეს არის მთელი 193-მილიონიანი ხალხის ხმა, მისი ურყევი მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობის, ბოლშევიკური პარტიის, საბჭოთა მთავრობის, ამხანაგ სტალინის გარშემო მისი მჭიდროდ დარაზმვის გამოხატულება.

საბჭოთა ადამიანებმა იციან, რომ ჩვენი სამშობლოს საგარეო პოლიტიკას ყველა წარმატებისათვის უნდა უმადლოდნენ ბრძნულ სტალინურ ხელმძღვანელობას. ისევე როგორც შარშან, დემონსტრანტებს მოაკვთ საბჭოთა კავშირის უზრუნველობა რუკები, მოკავშირე რესპუბლიკების სახელმწიფო ღერბების გამოსატულებანი, რანაირად შეიცვალა, რა რიგ გაიზარდა სოციალისტური სახელმწიფოს საზღვრები! წითელ დროშა ძლევამოსილად ფრიალებს ბალტიისპირა ქვეყნებში, ლუნაის ნაპირებზე და უკვე არა 12, არამედ 16 ღერბია აღმართული ადამიანთა უსაზღვრო ზღვაზე. ძერჟინსკის სახელობის „ტროიზგორნაია მანუფაქტურის" წარმოებულ ადამიანებთან ერთად კრასნაია პრესნიას რაიონის მეწინავე კოლონაში მოდიან წარმომადგენლები რიგის ფაბრიკის „კრასნაია ტექსტილშიკისა", რომელიც ეჯიბრება „ტროიზგორნაია მანუფაქტურას". მათ სალამი ჩამოუტანეს მოსკოველებს ბალტიისპირეთის გასთავისუფლებულ ხალხთაგან, რომლებმაც პირველად იგემეს, თუ რა არის სოციალისტური შრომის, საკუთარი თავისთვის, თავისი სამშობლოსათვის მუშაობის სიხარული.

საბრძოლო საპირველმაისო ლოზუნგები მოუწოდებენ ყველა საბჭოთა ადამიანს, რათა მათ ახსოვდეთ და არასოდეს არ დაივიწყონ კაპიტალისტური გარემოცეა, ძალონნი დაუზოგავად ამაგრნან სოციალისტური სახელმწიფოს თავდაცვითი ძლიერება, მისი შეიარაღებული ძალები, ჩვენი საბჭოთა დაზვერვა — სრულიად-საკავშირო საგანგებო კომისია.

დედაქალაქის მშრომელთა საპირველმაისო სვლა იყო მგზნებარე საბჭოთა პატრიოტზმის — თავისი სოციალისტური სამშობლოადმი ხალხის უსაზღვრო სიყვარულის გრანდიოზული დემონსტრაცია, გრანდიოზული დემონსტრაცია იმისა, რომ ხალხი მზად არის მკერდით დაიცვას სამშობლო ყველა და ყოველგვარი მტრისაგან.

დროშების მსგავსად, ასობით კოლონებს თავს დაჰფრიალებს ციფრები. ციფრები ბეჭრია — აქ არის ძირითადი საწარმოო მაჩვენებლებიც, რისთვისაც საბჭოთა ხალხი იბრძვის მესამე სტალინური ხუთწლედის მეოთხე წელს, არის ფაბრიკა-ქარხნების მიერ ჩვენი ქვეყნის წინაშე ნაკისრი ვალდებულებანიც. მაგრამ ყველაზე ზმირად მეორდება ციფრი „70,9". ეს არის 70,9 მილიარდი მანეთი, რაც 1941 წლის ბიუჯეტით გადადებულია თავდაცვის საჭირეობისათვის: საბჭოთა ხალხი ერთსულოვნად იფრნებს მთავრობის ყველა ღონისძიებას, რომელიც მიმართულია ჩვენი ქვეყნის თავდაცვის უნარიანობის განმტკიცებისაკენ.

ტრიბუნებზე მყოფნი აღფრთოვანებენ ეგებებიან ფიზკულტურელებს, რომელნიც რაიონების მედროშეებს მოჰყვებიან. სხეულითა და სულით ძლიერი, ფიზიკურად გამოწრთობილი საბჭოთა ახალგაზრდობა ჩვენი მამაცი წითელი არმიის მძლავრი რეზერვია. 30 ათასზე მეტი ფიზკულტურელი მოდის წითელ მოედანზე თავის სასპორტო საზოგადოებათა დროშებით — მაგრამ ეს მხოლოდ უმნიშვნელო ნაწილია საბჭოთა ახალგაზრდობის მრავალმილიონიანი არმისა, რომელიც ყოველდღიურად ვვიჩვენებს სოციალისტური შრომის ნიმუშებს და ყოველ წუთს მზად არის ნებისა ანსხას და დადგეს მშობლიური მიწაწყლის დასაცავად.

უამიდგმა ფაბრიკა - ქარხანამ, დაწესებულებამ გამოიტანა დემონსტრაციაზე თავდაცვითის მეთხზულებათა — ყველა მეცნიერებათა მეცნიერების ამ უდიდესი საგანძურის, ყველაზე მოწინავე, მსოფლიოს გარდამქმნელი თეორიის — სრული კრებულის მე-4 გამოცემის ბაკები.

უზარმაზარ პლაკატზე არის ამხანაგ სტალინის ბარელიფი და ყველა საბჭოთა მეცნიერის ზარისა და გრძნობის გამომხატველი სიტყვები:

„სტალინი ჩვენი დროშაა. გაუმარჯოს მეცნიერების კონფეთს — სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის საპატიო წევრს — ი. ბ. სტალინს!"

დემონსტრანტებს ამაყად მოაქვთ სტალინური პრემიების ლაურეატთა — მოწინავე მეცნიერთა, ტექნიკის მუშაკთა, სიტყვისა და სცენის გამოჩენილ ოსტატთა პორტრეტები. მათი დაჯილდოება ხალხმა მიიღო, როგორც მთელი სოციალისტური კულტურის ნამდვილი დღესასწაული. ხოლო საბჭოთა ფოთოლების თავისებურება ისეთია, რომ მრავალი მთგანნი, ვისაც ამგამად ეს პორტრეტები მოაქვს — ლაურეატთა ამხანაგანი, და მეგობრები საერთო მუშაობის ხახლი — 1941 და შემდგეს წლებში თავის სახელსაც ჩასწერს მეცნიერების, ტექნიკის, ხელოვნებისა და ლიტერატურის საუკეთესო მოწეკვეთა ოქროს წიგნში. გამარჯაეთ სოციალიზმის ქვეყანაში შემოქმედებით შრომისა და ხალხის. ტალატებისათვის ყველა გზა ხსნილია!

მტკიცე და ურღვევი საბჭოთა კავშირის ხალხთა მეგობრობა. მას სამარკველი ჩაუყარა დიდმა ლენინმა, განავითარა მისი საქმის გენიალურმა განმგძობმა ამხანაგმა სტალინმა. ყოველდღიური ცხოვრების ათასობით ფაქტები მოწმობენ, რომ ეს მეგობრობა მტკიცეა. მხოლოდ ამ დღეებში დამთავრდა ტაჯიკური ხელოვნების დეკადა, რომელმაც განსაკუთრებული წარმატებით ჩაიარა მოსკოვში. საპირველმაისო დემონსტრაცია ამ ძმური თანამეგობრობის უდიდესი ძალის ახალი ჩაყფილი დადასტურება იყო.

დეფაქალაქის მშრომელებმა წითელ მოედანზე თან მოიტანეს საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხთასადმი — კომეენზმის გამარჯვებისთვის საერთო ბრძოლის ამხანაგებისა და ძმებისადმი მისალმების მხერვალე და გულწრფელი სიტყვები. ფოთალაეა ქალაკები და ლოზუნგები, რომელნიც მიგვიწოდებენ, რომ თვალისჩინეთ გავეფოთხილეთ და ვამრავლოთ ლენინურ-სტალინური ნაციონალური პოლიტიკის უდიდესი გამარჯვებანი. განსაკუთრებული ძალიერებით გაისმის მოსკოველთა საპირველმაისო მოკალაქეებისადმი — ლიტვის, ლატვიის, ესტონეთის, ჩრდილოეთ ბუკოვინისა და ბესარაბიის მშრომელებისადმი, რომელთაც კაპიტალიზმის უღელი გადაიგდეს.

ამ მხეთვალე, ბრძნულ მისალმებას სიხარულით აღეზნებულნი ისმენენ კაუნასსა და რიგაში, ტალინსა და კიშინიოვში, განთავისუფლებულ ქალაქებსა და სოფლებში, სადაც მუშები, გლეხები, ინტელიგენეია აღფრთოვანებით ჰკმნიან ახალ სოციალისტურ ცხოვრებას. ბალე ბზე ჩავა. მოეფდნენ კრემლის კედლის ჩრდილი ჩამოწვა. მაგრამ სადღესასწაულო სვლას დასასრული არ უჩანს. ერთი წუთითაც არა სწყდება ალფრთოვანებული შეძახილები და „ეუშას" გრიალი ამხანაგ სტალინის, ამხანაგ მოლოტოვის, პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა პატივსაცემად. ამხანაგი სტალინი, ამხანაგი მოლოტოვი, პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელები გულმხურვალედ მიესალმებიან დემონსტრანტებს. ეი ამ მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობის თვალსაჩინო და გრძნობამმრევი გამოსატულება, რომელიც [illegible] ყველ მონოლიტად შეაკავშირ[illegible] ტიისპირეთიდან წყნარი ოკეანის ნაპირებამდე ფართოდ გადაჭიმული თეალეწმედენი ქვეყნის ხალხები!

გაუმარჯოს მარქს - ენგელს-ლენინ-სტალინის დიად უძლეველ დროშას!

ეს საბრძოლო ლოზუნგი, რომელიც მრავალგზის გაისმის ტრიბუნებიდან და დემონსტრანტთა რიგებიდან, ყოველ როგორც განვლილი სახელოვანი გზის შედეგი, როგორც საბჭოთა ხალხის შემდგომი ბრძოლისა და გამარჯვებათა პროგრამა. ამ სახელოვანი, ბრძოლებში ნაცადი დროშისადმი ერთგულება ჩვენი სამშობლოს, ჩვენი ხალხის უძლეველობის საწინდარია.

...საათის ისარი შვიდს უახლოვდებოდა, როდესაც დემონსტრანტთა უკანასკნელმა კოლონებმა წითელი მოედანი დასტოვეს. დაახლოებით 5 საათს გაჯრედლდა ეს დიდებული, თავისი გრანდიოზულობით უმაგალითო სვლა. მოსკოვის 1.800 ათასზე მეტი მშრომელი იღებდა მონაწილეობას საპირველმაისო სადღესასწაულო დემონსტრაციაში. (საკდესი).

მშრომელთა დემონსტრაცია წითელ მოედანზე
დემონსტრაციაში 1.800.000 მეტმა კაცმა მიიღო მონაწილეობა

13 საათსა და 50 წუთზე წითელ მოედანზე ერთსა და იმავე დროს შემოდიან დედაქალაქის 12 რაიონის დემონსტრანტთა პირველი კოლონები. იწყება მოსკოველ მშრომელთა საზეიმო სვლა. პირველი მაისის დღესასწაული 1941 წელს ტარდება რთულსა და ისეთს საერთაშორისო ვითარებაში, რომელიც მრავალ მოულოდნელსა და შემთხვევითს მოვლენებს გვიჩვენებს. დემონსტრაციამ კადევ და კიდევ დაგვანახვა, რომ ჩვენი სამშობლოს მშრომელნი ერთსულოვნად იწოვებენ სტალინურ საგარეო პოლიტიკას— ბრძნულ, შორშეგრეტ პოლიტიკას, რომელიც სავსებით შეესაბამება საბჭოთა ხალხის ინტერესებს.

— გაუმარჯოს საბჭოთა მთავრობის საგარეო პოლიტიკას, ხალხთა შორის მშვიდობიანობის, ჩვენი სამშობლოს უშიშროების უზრუნველყოფის პოლიტიკას!

ეს სიტყვები აღბეჭდილია ათასობით პლაკატზე, რომლებიც მაღლა ფრიალებენ დემონსტრანტთა რიგების თავზე. ეს არის მთელი 193-მილიონიანი ხალხის ხმა, მისი ურყევი მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობის, ბოლშევიკური პარტიის, საბჭოთა მთავრობის, ამხანაგ სტალინის გარშემო მისი მჭიდროდ დარაზმვის გამოხატულება.

საბჭოთა ადამიანებმა იციან, რომ ჩვენი სამშობლოს საგარეო პოლიტიკას ყველა წარმატებისათვის უნდა უმადლოდნენ ბრძნულ სტალინურ ხელმძღვანელობას. ისევე როგორც შარშან, დემონსტრანტებს მოაკვთ საბჭოთა კავშირის უზარმაზარი რუკები, მოკავშირე რესპუბლიკების სახელმწიფო ღერბების გამოსატულებანი, რანაირად შეიცვალა, რა რიგ გაიზარდა სოციალისტური სახელმწიფოს საზღვრები! წითელ დროშა ძლევამოსილად ფრიალებს ბალტიისპირა ქვეყნებში, ლუნაის ნაპირებზე და უკვე არა 12, არამედ 16 ღერბია აღმართული ადამიანთა უსაზღვრო ზღვაზე. ძერჟინსკის სახელობის „ტროიზგორნაია მანუფაქტურის" წარმოებულ ადამიანებთან ერთად კრასნაია პრესნიას რაიონის მეწინავე კოლონაში მოდიან წარმომადგენლები რიგის „კრასნაია ტექსტილშიკისა", რომელიც ეჯიბრება „ტროიზგორნაია მანუფაქტურას". მათ სალამი ჩამოუტანეს მოსკოველებს ბალტიისპირეთის გასთავისუფლებულ ხალხთაგან, რომლებმაც პირველად იგემეს, თუ რა არის სოციალისტური შრომის, საკუთარი თავისთვის, თავისი სამშობლოსთვის მუშაობის სიხარული.

საბრძოლო საპირველმაისო ლოზუნგები მოუწოდებენ ყველა საბჭოთა ადამიანს, რათა მათ ახსოვდეთ და არასოდეს არ დაივიწყონ კაპიტალისტური გარემოცეა, ძალონნი დაუზოგავად ამაგრნან სოციალისტური სახელმწიფოს თავდაცვითი ძლიერება, მისი შეიარაღებული ძალები, ჩვენი საბჭოთა დაზვერვა — სრულიად-საკავშირო საგანგებო კომისია.

დედაქალაქის მშრომელთა საპირველმაისო სვლა იყო მგზნებარე საბჭოთა პატრიოტზმის — თავისი სოციალისტური სამშობლოადმი ხალხის უსაზღვრო სიყვარულის გრანდიოზული დემონსტრაცია, გრანდიოზული დემონსტრაცია იმისა, რომ ხალხი მზად არის მკერდით დაიცვას სამშობლო ყველა და ყოველგვარი მტრისაგან.

დროშების მსგავსად, ასობით კოლონებს თავს დაჰფრიალებს ციფრები. ციფრები ბეჭრია — აქ არის ძირითადი საწარმოო მაჩვენებლებიც, რისთვისაც საბჭოთა ხალხი იბრძვის მესამე სტალინური ხუთწლედის მეოთხე წელს, არის ფაბრიკა-ქარხნების მიერ ჩვენი ქვეყნის წინაშე ნაკისრი ვალდებულებანიც. მაგრამ ყველაზე ზმირად მეორდება ციფრი „70,9". ეს არის 70,9 მილიარდი მანეთი, რაც 1941 წლის ბიუჯეტით გადადებულია თავდაცვის საჭირეობისათვის: საბჭოთა ხალხი ერთსულოვნად იფრნებს მთავრობის ყველა ღონისძიებას, რომელიც მიმართულია ჩვენი ქვეყნის თავდაცვის უნარიანობის განმტკიცებისაკენ.

ტრიბუნებზე მყოფნი აღფრთოვანებენ ეგებებიან ფიზკულტურელებს, რომელნიც რაიონების მედროშეებს მოჰყვებიან. სხეულითა და სულით ძლიერი, ფიზიკურად გამოწრთობილი საბჭოთა ახალგაზრდობა ჩვენი მამაცი წითელი არმიის მძლავრი რეზერვია. 30 ათასზე მეტი ფიზკულტურელი მოდის წითელ მოედანზე თავის სასპორტო საზოგადოებათა დროშებით — მაგრამ ეს მხოლოდ უმნიშვნელო ნაწილია საბჭოთა ახალგაზრდობის მრავალმილიონიანი არმისა, რომელიც ყოველდღიურად გვიჩვენებს სოციალისტური შრომის ნიმუშებს და ყოველ წუთს მზად არის ნებისა აისხას და დადგეს მშობლიური მიწაწყლის დასაცავად.

უამიდგმა ფაბრიკა - ქარხანამ, დაწესებულებამ გამოიტანა დემონსტრაციაზე თავდაცვითის მეთხზულებათა — ყველა მეცნიერებათა მეცნიერების ამ უდიდესი საგანძურის, ყველაზე მოწინავე, მსოფლიოს გარდამქმნელი თეორიის — სრული კრებულის მე-4 გამოცემის ბაკები.

უზარმაზარ პლაკატზე არის ამხანაგ სტალინის ბარელიფი და ყველა საბჭოთა მეცნიერის ზარისა და გრძნობის გამომხატველი სიტყვები:

„სტალინი ჩვენი დროშაა. გაუმარჯოს მეცნიერების კონფეთს — სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის საპატიო წევრს — ი. ბ. სტალინს!"

დემონსტრანტებს ამაყად მოაქვთ სტალინური პრემიების ლაურეატთა — მოწინავე მეცნიერთა, ტექნიკის მუშაკთა, სიტყვისა და სცენის გამოჩენილ ოსტატთა პორტრეტები. მათი დაჯილდოება ხალხმა მიიღო, როგორც მთელი სოციალისტური კულტურის ნამდვილი დღესასწაული. ხოლო საბჭოთა ფოთოლების თავისებურება ისეთია, რომ მრავალი მთგანნი, ვისაც ამგამად ეს პორტრეტები მოაქვს — ლაურეატთა ამხანაგანი, და მეგობრები საერთო მუშაობის ხახლი — 1941 და შემდგეს წლებში თავის სახელსაც ჩასწერს მეცნიერების, ტექნიკის, ხელოვნებისა და ლიტერატურის საუკეთესო მოწეკვეთა ოქროს წიგნში. გამარჯაეთ სოციალიზმის ქვეყანაში შემოქმედებით შრომისა და ხალხის. ტალატებისათვის ყველა გზა ხსნილია!

მტკიცე და ურღვევი საბჭოთა კავშირის ხალხთა მეგობრობა. მას სამარკველი ჩაუყარა დიდმა ლენინმა, განავითარა მისი საქმის გენიალურმა განმგძობმა ამხანაგმა სტალინმა. ყოველდღიური ცხოვრების ათასობით ფაქტები მოწმობენ, რომ ეს მეგობრობა მტკიცეა. მხოლოდ ამ დღეებში დამთავრდა ტაჯიკური ხელოვნების დეკადა, რომელმაც განსაკუთრებული წარმატებით ჩაიარა მოსკოვში. საპირველმაისო დემონსტრაცია ამ ძმური თანამეგობრობის უდიდესი ძალის ახალი ჩაყფილი დადასტურება იყო.

დეფაქალაქის მშრომელებმა წითელ მოედანზე თან მოიტანეს საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხთასადმი — კომეენზმის გამარჯვებისათვის საერთო ბრძოლის ამხანაგებისა და ძმებისადმი მისალმების მხერვალე და გულწრფელი სიტყვები. ფოთალაეა პლაკატები და ლოზუნგები, რომელნიც მოგვიწოდებენ, რომ თვალისჩინეთ გავეფოთხილეთ და ვამრავლოთ ლენინურ-სტალინური ნაციონალური პოლიტიკის უდიდესი გამარჯვებანი. განსაკუთრებული ძალიერებით გაისმის მოსკოველთა საპირველმაისო მოკალაქეებისადმი — ლიტვის, ლატვიის, ესტონეთის, ჩრდილოე

თბილისი. საპირველმაისო ᲛᲝᲜᲡᲢᲠᲐᲪᲘᲐ ᲚᲐ. ᲑᲔᲠᲘᲐᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲝᲛᲔᲓᲐᲜᲗᲐ. ᲢᲠᲘᲑᲣᲜᲐᲖᲔ (ᲛᲐᲠᲯᲕᲘᲜᲘᲓᲐᲜ): ᲒᲔᲜᲔᲠᲐᲚ-ᲚᲔᲘᲢᲔᲜᲐᲜᲢᲘ Დ. ᲙᲝᲯᲚᲝᲕᲘ, ᲐᲓᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲐᲢᲝᲠᲗᲐ ᲨᲔᲛᲐᲓᲒᲔᲜᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲒᲐᲛᲝᲡᲕᲚᲘᲗ: Კ. ᲩᲐᲠᲙᲕᲘᲐᲜᲘ, Ვ. ᲒᲐᲫᲙᲐᲫᲔ ᲓᲐ Ш. ᲛᲐᲒᲐᲠᲐᲫᲔ.

ფოტო რ. აკოფოვისა.

საპირველმაისო ზეიმი თბილისში

ახალი მიღწევებით, ახალი გამარჯვებებით შეხვდა ჩვენი ქვეყანა პროლეტარიატის საერთაშორისო დღესასწაულს — 1 მაისს. ᲛᲐ მიღწევათა და ახალ საწარმოო გამარჯვებათა მაჩვენებლებით გამოვიდნენ ქუჩებში საღვმონსტრაციოდ თბილისის მშრომელნი. სიზეიმოდ მორთულ-მოკაზმული, გასუფთავებული და გაკაშკაშავებული დახვდათ ქალაქი დილით ადრე ქუჩებში გამოსულთ.

ᲛᲐ დროს, როდესაც მშრომელთა კოლონები დრომებით, პლაკატებით, დიდი **სტალინისა** და მისი თანამებრძოლების პორტრეტებით, ყვავილებითა და წითელ არშიებზე წარწერილი ლოზუნგებით თავს იყრიდნენ წინასწარ დანიშნულ შესაკრებ პუნქტებზე, ქალაქის გულში, ლავრენტი **ბერიას** სახელობის მოედანზე ჩვენი სახელოვანი და უძლეველი წითელი არმიის თბილისის გარნიზონის ჯეროლები სპპარადოდ ემზადებოდნენ. მთელი ვეებერთელა მოედანი და მისი ახლო-მახლო ქუჩები აივსო ყველა სახისა და დანიშნულების ჯარის ნაწილებით.

მოაღწია პარადის დაწყების დრომ და ᲗᲝᲗᲘᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲢᲠᲘᲑᲣᲜᲐᲡᲗᲕᲘᲡ გამოჩნდნენ ამხანაგები: **კ. ჩარკვიანი, კ. ბაქრაძე, ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲘᲜᲘ, ᲛᲐᲒᲐᲠᲐᲫᲔ, Კ. ᲨᲔᲠᲝᲖᲘᲐ, Ა. ᲗᲝᲛᲐᲨᲕᲘᲚᲘ, Ა. ᲛᲐᲠᲘᲪᲣᲚᲘᲐᲜᲘ, Გ. ᲛᲐᲠᲯᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ, Ა. ᲛᲘᲠᲪᲮᲣᲚᲐᲕᲐ, Გ. ᲛᲐᲠᲯᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ, Გ. ᲚᲔᲚᲘᲫᲔ, Გ. ᲩᲘᲥᲝᲕᲐᲜᲘ, Ა. ᲒᲐᲒᲠᲘᲔᲚᲘ, Გ. ᲒᲝᲠᲯᲔᲚᲘᲫᲔ, Გ. ᲬᲘᲚᲐᲕᲐ, Ა. ᲛᲘᲠᲪᲮᲣᲚᲐᲕᲐ, Გ. ᲪᲘᲛᲘᲐᲣᲠᲘᲫᲔ, Თ. ᲠᲝᲡᲢᲝᲕᲔᲪᲘᲫᲔ, Გ. ᲡᲐᲚᲐᲫᲔ, Გ. ᲛᲐᲮᲐᲠᲝᲕᲘᲫᲔ, Გ. ᲛᲐᲒᲐᲯᲐᲜᲝᲕᲘ, Ა. ᲛᲘᲠᲪᲮᲣᲚᲐᲕᲐ, Გ. ᲛᲐᲒᲐᲯᲐᲜᲝᲕᲘ

გერმანიის სარდლობის ცნობა

ბერლინი, 1 მაისი (საკდესი). გერმანიის საინფორმაციო ბიურო გადმოგვცემს გერმანიის შეიარაღებულ ძალთა უმაღლესი სარდლობის ცნობას. საბერძნეთში, — ნათქვამია ცნობაში, — გერმანიის ჯარი განაგრძობს სამხრეთ პელოპონესის გაწმენდას ინგლისის, საბერძნეთისა და სერბის ჯარების დაქსაქსული ნაწილებისაგან. სუდის ყურის რაიონში (კრეტის კუნძული) თავდასხმების დროს გერმანის თვითმფრინავებმა დაიხოვნეს დიდი ტანკერი და 2 დიდი სავაჭრო გემი.

გერმანიისა და იტალიის მოპაკერე ყუმბარაშენებმა ტობრუკის ნავსადგურში ჩასძირეს 5 ათასი სარეგისტრო ბრუტო-ტონნ წყალწყვეს სავაჭრო გემი და დიდი ნგრევა და ხანძარი გამოიწვიეს ტობრუკის გარშემო არსებულ სიმაგრეებში. მზვერავმა თვითმფრინავებმა ყუმბარა დაუშინეს მტრის რადიოსადგურს, სავილ ნავგობებს, აგრეთვე თავმოყრილ ავტომანქანებსა და ჯავშნიან მანქანებს.

წუხელ გერმანიის ყუმბარაშენები და მოპაკერე თვითმფრინავები კვლავ დაესხნენ ლა-ვალეტის ნავსადგურს მალტის კუნძულზე. 1 მაისს დილით კუნძულზე მომზადარი საჰაერო ბრძოლების დროს ჩამოგდებულ იქნა ინგლისის „ჰარიკეინის“ ტიპის 3 იტალიანადგურები.

გერმანიის „ბრანდენბურგ“ ტიპის 3 ყალეტვეშა ნავმა ჩასძირა 7 ათასი სარეგისტრო ბრუტო-ტონნ წყალწყვეს გემი. გერმანიის ავიაცია რამდენჯერმე დაესხა ინგლისის სამხრეთ და აღმოსავლეთ სანაპიროზე მდებარე სანავსადგურო ნაგებობებს. 30 აპრილს ღამით გერმანიის თვითმფრინავებმა ლეგრანჟერმე ყუმბარა, ბეგრ ადგილას გაჩნდა დიდი ხანძარი, რომელსაც თან სდევდა აფეთქება როგორც ნავსადგურის რაიონში, ისე თვით ქალაქში. გერმანიის ავიაციის შემდგომი იერიშები მიმართული იყო სამხრეთ და სამხრეთ-დასავლეთ ინგლისის ნავსადგურების, სამრეწველო ნაგებობათა და აეროდრომების წინააღმდეგ. ინგლისის სამხედრო-საზღვაო ბაზა სკაპა-ფლოუს თავზე ჩამოგდებულ იქნა ორი ჰაერგადმოფრენი აეროსტატი.

გერმანიის ტერიტორიაზე არც დღისით და არც ღამით მტრის ავიაციის საჰაერო ოპერაციები არა ყოფილა.

ინგლისის ახლო აღმოსავლეთის არმიის საარდლობის კომუნიკე

ლონდონი, 1 მაისი (საკდესი). რეიტერის საგაზეთო გადმოგვცემს ინგლისის ახლო აღმოსავლეთის არმიის სარდლობის კომუნიკეს. როცა აშკარა გახდა, — ნათქვამია კომუნიკეში, — რომ საბერძნეთის არმიის მიერ გერმანიის შემოსევისადმი წინააღმდეგობის გაწევა შეწყდა, საბერძნეთის მთავრობამ წინადადება მოგვცა გვეეყვანა საბერძნეთიდან იმპერიის ჯარის კონტინგენტები, რომლებიც საბერძნეთის დასახმარებლად იყვნენ გაგზავნილნი. ამ დროს იმპერიის ჯარი მოწინააღმდგომის პირისპირ იდგა თერმოპილეს კლდეკარში, საიდანაც მან დაიხია თავისი წინანდელი პოზიციებიდან. მოწინააღმდეგემ, რომელსაც რიცხვობრივად მეტი ავიაცია ჰყავდა, თავისი სრული ბატონობა დაამყარა ჰაერში. არაერთგზისი საჰაერო თავდასხმის გამო შეუძლებელი იყო გამოგვეყენებინა ეკავუაციისათვის ერთთვიერი გამოსადგომი ნავსადგური პირეი, ათენის მახლობლად. ამასთან დაკავშირებით გემებზე ჯარის გადასხმა უშუალოდ სანაპიროდან ხდებოდა, მოწინააღმდეგის ბომბერების ძალთა განეწყვეტელი მოძალებისა და გაადგილებული საჰაერო თავდასხმის პირობებში. ასეთ პირობებში ჯარის დიდი რაოდენობის ეკავუაცია მხოლოდ მოტორიზებულ საშუალებათა და საჭურველის დაკარგვის ხარჯზე შეიძლებოდა მომხდარიყო. ამასთან ერთად არიერგარდს, რომელნიც ამ უკანდახევას იცავდნენ, თითქმის უსათუოდ უნდა გაეწირათ თავი დანარჩენი ჯარის ევაკუაციის უზრუნველსაყოფად. უკანასკნელი კვირის განმავლობაში საბერძნეთიდან იმპერიის ჯარის ევაკუაცია უაღრესად მძიმე პირობებში ხდებოდა.

ამჟამად ჯერ კიდევ არ არის შესაძლებელი გამოვაქვეყნოთ ზუსტი ცნობები, მაგრამ ცნობილია, რომ საბერძნეთის გაგზავნილი იმპერიის არმიის შემადგენლობის 80 პროცენტი მაინც მოყვანილია ისეთ რაიონებში, სადაც ეს ჯარი შეიძლება გამოყენებულ იქნას შემდგომი ოპერაციებისათვის.

ლეგიონ ჯაზის გასტროლები თბილისს ში. სურათზე (მარცხნიდან): — ზედა რიგში: მომღერალი **რენატა იაროსევიჩი,** ჯაზის ხელმძღვანელი **პეტრე ვარნი,** მოცეკვავე **ჯონი ხტონ;** ქვედა რიგში: კონფერანსიე **ვლადან ბორიუკი,** მოცეკვავე **ლიდა ვარნე,** მომღერალი **ალ ბეტრ გარნის,** კონფერანსიე **ლეონიდ შეიდლერი.**

ფოტო ო. ალიოშინისა.

ევროპის ჯაზი თბილისში

თბილისს ეწვია ლეგიონ ცნობილი ჯაზორკესტრი ჯ. ვარნის ხელმძღვანელობით, ეს ჯაზი უწინ გარშემავლი მუშაობდა. დასავლეთ უკრაინაში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ იგი გადაყვანილ ლეგიონ **ჯაზორკესტრად.**

ჯაზი 45 კაცისაგან შედგება. გარდა ორკესტრანტებისა, რომელთა შორის ბევრია სოლისტი (ე. ბრი, ფ. გოლდბერგი და სხვ.), ჯაზს თან ახლავს სპეციალური ყვავილი **ჯონ ხტონი** და ლ. ვარენი, მომღერლები — ო. იაროსევიჩი და ბ. ბარნი, ინფორმაციული — **ლ. ბორიუკი.**

ლეგიონ ჯაზის **ორ** ორ **ბ. ბორიუკი.**

ლეგიონ ჯაზის **ბ. ბორიუკი.**

ჯაზი 45 კაცისაგან შედგება. გარდა ორკესტრანტებისა, რომელთა შორის ბევრია სოლისტი (ე. ბრი, ფ. გოლდბერგი და სხვ.), ჯაზს თან ახლავს სპეციალური ყვავილი **ჯონ ხტონი** და ლ. ვარენი, მომღერლები — ო. იაროსევიჩი და ბ. ბარნი, ინფორმაციული — **ლ. ბორიუკი.**

ლეგიონ ჯაზის **ბ. ბორიუკი.**

ლეგიონ ჯაზის **ბ. ბორიუკი.**

ლეგიონ ჯაზის **ბ